

Datum 2011-11-08
Dnr 312-01138-2010

Avdelning Samhällsavdelningen
Enhet Kulturminnen
Författare Lotta Eriksson Kockum

Förslag till föreskrifter avseende verkställigheten av 4 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

Inledande bestämmelser

1 § Med församling jämställs i dessa föreskrifter även kyrklig samfällighet.

2 § Bestämmelserna i 4 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. gäller oavsett ägare för kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser och för kyrkobyggnader enligt 4 kap. 2 § andra stycket.

Kyrkobyggnader och kyrkotomter

3 § Med invigning av kyrkobyggnad avses den ceremoni som enligt kyrkans ordning företas när en byggnad tas i bruk för Svenska kyrkans gudstjänster.

4 § Till kyrkobyggnad hör bland annat

1. kyrkorum med tillbyggnader,
2. lokaler för församlingsverksamhet som är sammanbyggda med kyrkobyggnaden, och
3. klockstapel i anslutning till kyrkobyggnaden.

Att en kyrkobyggnad har tagits ur bruk eller inte används påverkar inte dess status som kyrkobyggnad.

5 § Till kyrkotomt hör bland annat

1. område kring en klockstapel som hör samman med en kyrkobyggnad utan att vara placerad i direkt anslutning till denna, och
2. en begravningsplats i anslutning till kyrkobyggnad som efter tillstånd från länsstyrelsen enligt 2 kap. 14 § begravningslagen (1990:1144) helt eller delvis lagts ned eller överlåtits.

6 § Riksantikvarieämbetet kan fatta beslut om att kyrkobyggnad, kyrkotomt eller begravningsplats som tillkommit efter utgången av 1939 ska omfattas av tillståndsprövning. Detta kan ske efter förslag från länsstyrelsen eller på Riksantikvarieämbetets eget initiativ. Om förslaget kommer från länsstyrelsen ska det innehålla

1. en beskrivning av kyrkobyggnaden, kyrkotomten eller begravningsplatsen,

2. skäl för förslaget utifrån ett läns- eller stiftsperspektiv, och
3. yttrande från berört museum, stift och fastighetsägare.

Tillståndsplikt för kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser

7 § En åtgärd ska bedömas som en väsentlig ändring om den medför en påverkan på de kulturhistoriska värdena hos en kyrkobyggnad, kyrkotomt eller begravningsplats. Åtgärdens omfattning avseende tid, resurser eller fysisk påverkan ska således inte vara avgörande för om ändringen är väsentlig.

8 § Med sedvanligt underhållsarbete avses inte åtgärder som tillför en byggnad eller anläggning nya egenskaper eller funktioner. Med brådskande reparationsåtgärder avses åtgärder som omedelbart måste utföras för att undvika akut skada på byggnaden eller anläggningen.

9 § Ansökan om tillstånd enligt 4 kap 3 och 13 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. ska innehålla

1. en beskrivning av den föreslagna åtgärden,
2. en motivering av den föreslagna åtgärden,
3. en redovisning av tilltänkt arbetsmetod och/eller material, och
4. en beskrivning av den föreslagna åtgärdens påverkan på byggnadens eller anläggningens kulturhistoriska värden.

Ansökan ska vara daterad och undertecknad av behörig företrädare för fastighetsägaren.

10 § I de fall länsstyrelsen beslutar om tillstånd förenat med villkor om dokumentation ska villkoren ange vilka dokument som ska tas fram och vad de ska innehålla. Fastighetsägaren ska skicka in dokumentationen till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska tillställa Riksantikvarieämbetet samt berört museum varsitt exemplar av inkommen dokumentation.

Vård- och underhållsplan

11 § Ägare eller förvaltare till kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser som avses i 4 kap. 3, 4, 13 och 14 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. ansvarar för att en vård- och underhållsplan finns för dessa objekt. Planen ska redovisa hur de ska vårdas och underhållas så att de kulturhistoriska värdena inte minskas och deras utseende och karaktär inte förvanskas. Såväl sedvanligt

underhåll som tillståndspliktiga åtgärder enligt 4 kap. 3 och 13 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen ska framgå av planen. Planen ska uppdateras med intervall om högst sex år. Länsstyrelsen ska ges möjlighet att yttra sig över planen.

12 § Varje länsstyrelse ska föra en förteckning över de kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser som avses i 4 kap. 3, 4, 13 och 14 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. som finns i länet.

Kyrkliga inventarier m.m.

13 § Med kyrkliga inventarier avses föremål som hör till kyrkobyggnad eller annan kyrklig byggnad, kyrkotomt eller begravningsplats och som är avsedda att användas i samband med gudstjänster och övriga kyrkliga handlingar, till inredning och utsmyckning eller som minnesmärke.

14 § Delar av en kyrkobyggnads fasta inredning som monterats ner betraktas som kyrkliga inventarier om de uppfyller kriterierna i 13 §. Om delarna bedöms ha ett kulturhistoriskt värde ska de föras upp på församlingens förteckning över kulturhistoriskt värdefulla inventarier i enlighet med 4 kap. 7 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

15 § Förteckningen över kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga inventarier ska innehålla

1. uppgift om vilka inventarier som församlingen förvaltar samt till vilken kyrkobyggnad, annan kyrklig byggnad, kyrkotomt eller begravningsplats inom församlingen som respektive föremål hör,
2. en beskrivning av varje föremål med uppgift om material, mått, tillkomstår, anskaffningsår, upphovsman, stämplat, inskriptioner och andra märkningar samt fotografisk dokumentation. Om uppgift saknas anges detta,
3. uppgift om vem som äger föremålet, om det ägs av någon annan än församlingen, och
4. uppgift om var föremålet förvaras om det inte förvaras i eller på den kyrkobyggnad, annan kyrklig byggnad, kyrkotomt eller begravningsplats som det hör till.

Ett arkivbeständigt exemplar av förteckningen samt ändringar eller tillägg till denna skickas till länsstyrelsen så snart handlingen upprättats.

Om ett föremål blir stulen, ska kopia på polisanmälan skickas till länsstyrelsen.

16 § Med annan kyrklig byggnad avses i 4 kap. 6 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. byggnad på begravningsplats eller kyrkotomt som invigts för Svenska kyrkans gudstjänst och övriga kyrkliga handlingar, oavsett ägare.

17 § Länsstyrelsen får besluta om att avföra ett föremål från inventarieförteckningen om man bedömer att föremålet inte uppfyller kriterierna för kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga inventarier. Beslutet ska skickas till församlingen.

Ersättning till Svenska kyrkan

18 § Kyrkoantikvarisk ersättning ska användas till de kulturhistoriskt motiverade kostnader som är en följd av bestämmelserna i 4 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. Ersättningen får inte användas till övriga kostnader för de kyrkliga kulturminnena, förvaltning av annan kyrklig egendom, allmän kompetensutveckling, för att bedriva verksamhet eller för administration.